

ντερβέναγας

ντερβέναγας κ. **δερβέναγας**, ο, ουσ. [<τουρκ. derbent -aga <derbent-agasi (=αρχηγός μεθοριακού φυλακίου ή ένοπλων στρατιωτών, που φρουρούσαν στενά περάσματα ανάμεσα σε βουνά τον καιρό της τουρκοκρατίας)], άνθρωπος τυραννικός, αυταρχικός, καταπιεστής: «έχουν έναν ντερβέναγα πατέρα, που τον τρέμουν όλοι μέσα στην οικογένεια»·

- δε θέλω ντερβέναγα ή δε θέλουμε ντερβέναγα, βλ. φρ. ντερβέναγα σε βάλαμε(:)·

- δε σε βάλαμε ντερβέναγα ή δε σε βάλανε ντερβέναγα, βλ. φρ. ντερβέναγα σε βάλαμε(:)·

- είναι γενικός ντερβέναγας, είναι ο γενικός διευθυντής σε κάποια επιχείρηση, δημόσια υπηρεσία ή κρατική εξουσία: «ποιος είναι γενικός ντερβέναγας αυτού του εργοστασίου || ξεκίνησε από απλός γιατρούδάκος και σήμερα είναι γενικός ντερβέναγας του Ι.Κ.Α.»·

- ντερβέναγα σε βάλαμε; ή ντερβέναγα σε βάλανε; λέγεται επιθετικά σε άτομο που σε μια διαφορά ή σε ένα διαπληκτισμό μας με κάποιον, παίρνει απρόσκλητος το μέρος του ενός ή του άλλου ή εκφέρει τη γνώμη του για το ποιος έχει δίκαιο ή άδικο: «γιατί μπαίνεις στη μέση, ρε φίλε, ντερβέναγα σε βάλαμε;». Συνήθως της φρ. προτάσσεται το εσύ γιατί χώνεσαι ή εσύ τι χώνεσαι. Συνών. δικηγόρο σε βάλαμε; ή δικηγόρο σε βάλανε; / καϊμακάμη σε βάλαμε; ή καϊμακάμη σε βάλανε; / κεχαγιά στ' αρχίδια μας (μου) σε βάλαμε; ή κεχαγιά στ' αρχίδια σε βάλανε; / κεχαγιά στο κεφάλι μας (μου) σε βάλαμε; ή κεχαγιά στο κεφάλι μας (μου) σε βάλανε; / κεχαγιά στον πούτσο μας (μου) σε βάλαμε; ή κεχαγιά στον πούτσο μας (μου) σε βάλανε;